

POSTANOWIENIE

Dnia 5 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wąsek-Wiaderek

w sprawie zainicjowanej zażaleniami R.S. – Prezesa Sądu Okręgowego w K., P.L. i B.L. na postanowienie prokuratora Prokuratury Rejonowej w Gorlicach z dnia 17 stycznia 2023 r., sygn. akt [...] o umorzeniu dochodzenia, po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 5 maja 2023 r., wniosku Sądu Rejonowego w Kielcach zawartego w postanowieniu z dnia 5 kwietnia 2023 r. sygn. akt II Kp 196/23, o przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, na podstawie art. 37 k.p.k.

postanowił

uwzględnić wniosek i sprawę przekazać do rozpoznania

Sądowi Rejonowemu w Miechowie

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 5 kwietnia 2023 r. sygn. akt II Kp 196/23, Sąd Rejonowy w Kielcach wystąpił w trybie art. 37 k.p.k. do Sądu Najwyższego z wnioskiem o przekazanie przedmiotowej sprawy innemu Sądowi równorzędnemu. Sąd Rejonowy wskazał, że w sprawie występują realnie okoliczności, które mogą zasadnie stwarzać przekonanie o braku warunków do jej obiektywnego rozpoznania przez Sąd właściwy miejscowo. Sąd wnioskujący podkreślił, że w niniejszej sprawie postanowienie o umorzeniu dochodzenia zostało zaskarżone m.in. przez R.S. – Prezesa Sądu Okręgowego w K., mającego w postępowaniu status pokrzywdzonego. W ocenie wnioskującego Sądu, celem uniknięcia zarzutów

o brak obiektywizmu i bezstronności przy rozpoznaniu tego zażalenia, zasadne jest by sprawa ta nie była rozpoznawana przez Sąd Rejonowy w Kielcach.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek jest zasadny.

Jak słusznie podkreśla się w orzecznictwie, zewnętrzny wizerunek funkcjonowania sądów wymaga, aby unikać wszelkich sytuacji mogących stwarzać zagrożenie formułowania racjonalnych opinii, że nie tylko względy merytoryczne decydują o sposobie rozstrzygnięcia sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2013 r., II KO 23/13; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2018 r., III KO 41/18). Toteż należy uwzględnić wniosek złożony w trybie art. 37 k.p.k., jeżeli zachodzą uzasadnione podejrzenia, że postronny, ale i obiektywny obserwator określonego postępowania sądowego mógłby powziąć wątpliwości co do rozpoznania sprawy w sposób obiektywny i bezstronny w sądzie właściwym do rozpoznania sprawy (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 8 kwietnia 2021 r., IV KO 33/21).

W tej konkretnej sprawie w ocenie Sądu Najwyższego zachodzą szczególne okoliczności determinujące zmianę właściwości miejscowej Sądu. Uzasadnia to fakt, że osobą bezpośrednio zainteresowaną rozstrzygnięciem postępowania zażaleniowego jest R.S. – Prezes Sądu Okręgowego w K. Sąd wnioskujący trafnie podkreśla, że jest to osoba będąca przełożonym sędziów orzekających w okręgu [...], w tym także sędziów orzekających w Sądzie Rejonowym w Kielcach. Nie można tracić z pola widzenia, że czyn będący przedmiotem postępowania dotyczy nielegalnego uzyskania informacji z Sądu Okręgowego w K., a więc okoliczności faktycznych mających miejsce w Sądzie nadrzędnym nad Sądem właściwym miejscowo do rozpoznania sprawy. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że gdy pokrzywdzony w sprawie jest sędzią sądu okręgowego bezpośrednio nadrzędnego nad sądem, który jest miejscowo właściwy do jej rozpoznania, należy uznać, iż spełniona jest podstawowa przesłanka zastosowania instytucji przewidzianej w art. 37 k.p.k., jaką jest kształtowanie społecznego przekonania o bezstronności organów wymiaru sprawiedliwości (por. m.in.: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 czerwca 2005 r., II KO 22/05; por także: postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 29 kwietnia 2022 r., IV KO 31/22 oraz z dnia 10 marca

2022 r., IV KO 18/22). Tego typu przesłanka jest spełniona tym bardziej, gdy pokrzywdzonym jest sędzia sądu nadrzędnego, działający jako jego Prezes, w związku z podejrzeniem popełnieniem przestępstwa w kierowanym przez niego sądzie.

Wskazując Sąd mający rozpoznać sprawę po przekazaniu, Sąd Najwyższy doszedł do wniosku, że nie ma przeszkody w postaci zagrożenia dla dobra wymiaru sprawiedliwości, aby niniejsza sprawa została na etapie postępowania zażaleniowego rozpoznana przez Sąd Rejonowy w Miechowie, a więc Sąd Rejonowy znajdujący się poza okręgiem (...) (jednostka nadrzędna – Sąd Okręgowy w K.).

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak w części dyspozytywnej postanowienia.

(TM)